

Slovēnija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Slovēnijas Republika
Valsts iekārta:	parlamentāra republika
Galvaspilsēta:	Ļubjana
Valsts valoda:	slovēņu

Teritorija

Platība:	20 273 km ²
Sauszemes robeža:	1370 km
Krasta līnija:	46,6 km
Robežvalstis:	Austrija 318 km, Horvātija 670 km, Itālija 280 km, Ungārija 102 km
Administratīvais iedalījums:	210 pašvaldības
Lielākās pilsētas:	Ļubjana, Maribora, Ceļe, Kraņa, Veleņe, Kopera, Novo Mesto

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (1.01.2016.):	2 064 241*
Pieaugums (2015):	0,6%*
Nacionālais sastāvs (2002):	slovēņi (83,1%), serbi (2%), horvāti (1,8%), bosnieši (1,1%), pārējie (12%)**
Reliģijas (2002):	Romas katoļi (57,8%), musulmaņi (2,4%), pareizticīgie (2,3%), pārējie kristieši (0,9%), citi (36,6%)**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2015):	38,6 miljardi EUR*
IKP pieaugums (2015):	2,3%*
IKP uz vienu iedzīvotāju (2015):	18 693 EUR*
IKP PPP (2015):	64 miljardi USD** (101. vieta pasaulē)
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2015):	31 000 USD** (60. vieta pasaulē)
Preču eksports (2015):	23,9 miljardi EUR*
Preču imports (2015):	23,3 miljardi EUR*
Eksporta partneri (2015):	Vācija 21%, Itālija 11%, Austrija 8%, Horvātija 8%, Francija 5%, Polija 3%, Krievija 3%, Serbija 3%, Ungārija 3%, Bosnija un Hercegovina 3%*
Importa partneri (2015):	Vācija 19%, Itālija 16%, Austrija 12%, Horvātija 6%, Ungārija 4%, Francija 4%, Nīderlande 4%, Ķīna 3%, Čehija 3%, Polija 3%*
Eksporta produkti:	mašīnas un iekārtas, transportlīdzekļi, ķīmiskie izstrādājumi, metāli un to izstrādājumi, pārtikas preces
Importa produkti:	mašīnas un iekārtas, transportlīdzekļi, ķīmiskie izstrādājumi, minerālie produkti, naftas produkti, pārtikas preces
Galvenās nozares:	metalurģija, mašīnbūve, kokrūpniecība, tekstilrūpniecība, ķīmijas rūpniecība
Dabas resursi:	ogles, svins, cinks, meža resursi, hidroenergoresursi
Ienākošās uzkrātās ĀTI (31.12.2015):	13,3 miljardi EUR***
Izejošās uzkrātās ĀTI (31.12.2015):	7,2 miljardi EUR***
Valūta (no 1.01.2007):	Eiro (EUR)
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2015):	-0,8%****
Bezdarba līmenis (2015):	12,3%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	17%

* Statistical Office of the Republik of Slovenia - www.stat.si/StatWeb

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** Banka Slovenije - <http://www.bsi.si/en/bank-of-slovenia.asp?Mapald=63>

**** Eurostat - <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/>

Papildus informācija

Tālsarunu kods: +386
Interneta IDL: .si

Slovēnijas Republika atrodas Centrāleiropas dienvidos. Tā robežojas rietumos ar Itāliju, dienvidos un austrumos ar Horvātiju, ziemeļaustrumos ar Ungāriju, ziemeļos ar Austriju, bet dienvidrietumos tās krastus apskalo Adrijas jūra.

Slovēnijas galvaspilsēta ir Ļubļana, kas nozīmē „mīlētā”. Iedzīvotāju skaits galvaspilsētā ir 260 tūkstoši. Jau 1144. gada kartēs atzīmēta vieta Laibaha jeb Luvigana, no kuras atvasināts tagadējais nosaukums. Ļubļana atrodas kalnu ielejā, Ļubļānīcas upes krastos. Pilsētā atrodas vairākas ievērojamas celtnes, dažas no tām - XII gadsimta pils, 1672. gadā celtā Floriāna baznīca (tā būvēta pēc liela pilsētas ugunsgrēka, Floriāns ir uguns aizbildnis), rātsnams, kas saglabājies no XVI gs., un XVII gadsimtā jezuītu dibinātā universitāte.

Slāvu ciltis Slovēnijā apmetās jau VI gadsimtā. Par savas valsts pamatlicēju slovēņi uzskata ķņazu Kocelju, kurš 869. gadā izveidoja neatkarīgu Slovēņu ķņazisti un pieņēma katoļticību.

Dažādos vēstures laikposmos Slovēnijas zemes ir nonākušas dažādu valstu ietekmes zonās – gan Romas impērijas (romiešu province Emona), Venēcijas Republikas, Karintijas Hercogistes sastāvā (Slovēnijas ziemeļdaļa), Svētās Romas impērijas, Hābsburgas monarhistes, Austrijas impērijas (vēlāk Austroungārijas), līdz 1929. gadam - Slovēņu, Horvātu un Serbu apvienotajā valstī – Dienvidslāvijas Karalistē. Slovēnija bija Itālijas sastāvdaļa laikposmā starp diviem pasaules kariem, no 1941.-1945. gadam tā nonāca Vācijas, Itālijas, Ungārijas un Horvātijas okupētajā zonā. No 1945. – 1991. gadam, kad tā atguva savu neatkarību, Slovēnija ietilpa Dienvidslāvijas Sociālistiskajā Federatīvajā Republikā.

Mūsdienu Slovēniju parasti pazīst kā vienīgo Dienvidslāvijas republiku, kura atdalījusies no šīs valstu savienības bez karadarbības. Tas varēja notikt tāpēc, ka slovēņi jau Dienvidslāvijas laikā jutās samērā neatkarīgi ar savu valodu, īpatno kultūru un attīstītu tautsaimniecību. Slovēnijas daļā dzīvoja tikai 7 procenti Dienvidslāvijas iedzīvotāju, toties tās budžetā deva ceturto daļu ienākumu.

Slovēnija ir ES, Eirozonas, Šengenas, Eiropas Sadarbības un Drošības Organizācijas, Eiropas Padomes un NATO dalībvalsts.

Slovēnija administratīvi iedalās 210 pašvaldībās, piecām no tām ir pilsētas statuss.

Slovēnijā robežojas četri nozīmīgi ģeogrāfiskie reģioni: Alpi, Dināru kalni, Padānas līdzenums un Vidusjūras reģions. Augstākā virsotne Slovēnijā ir Triglava (2864m), ko slovēņi uzskata par savu nacionālo simbolu. Tas redzams gan valsts karogā, gan ģērbonī. Ūdeņiem bagātākā un garākā Slovēnijas upe ir Sava (219 km). Slovēnijas lielākais ezers ir Cerknica ezers, kas aizņem 26 kvadrātkilometrus lielu teritoriju. Aptuveni pusi teritorijas klāj meži, aiz Somijas un Zviedrijas tā ir trešā mežainākā valsts Eiropā. Slovēnijā vēl joprojām sastopami pirmatnīgi meži, it sevišķi Kočevjes apkārtnē. Slovēnija ir mājvieta vairāk kā 15 000 dzīvnieku un 3 200 augu sugām.

Slovēnijas piekrastē valda Vidusjūras subtropu klimats, kalnu rajonos ir alpu klimats, ielejās un līdzenumos uz austrumiem - kontinentāls klimats ar maigām, karstām vasarām un aukstām ziemām. Vidējā gaisa temperatūra janvārī ir -2°C, jūlijā +21°C.

Slovēnijā dzīvo aptuveni 2 miljoni iedzīvotāju, no kuriem 83% slovēņu. Iedzīvotāju blīvums ir 98,7 iedzīvotāju uz kvadrātkilometru, kas ir daudz mazāks nekā vairumā Eiropas valstu. Slovēnijā ir divas nacionālās minoritātes – itāļi un ungāri.

Tās uzskatāmas par pamatiedzīvotāju minoritātēm, un viņu tiesības aizsargā valsts konstitūcija. Aptuveni 51% iedzīvotāju dzīvo pilsētās un 49% laukos. Slovēnijā ir moderns automaģistrālais tīkls (15 000 km) un dzelzceļu sistēma (1 226 km), 3 starptautiskas lidostas, Koperas starptautiskā osta un vairākas mazas ostas.

